

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

15 martie 2018*

„Trimitere preliminară – Admisibilitate – Antidumping – Validitatea unui regulament prin care se urmărește executarea unei hotărâri a Curții prin care regulamente anterioare au fost declarate lipsite de validitate – Obligație de executare – Temei juridic – Regulamentul (CE) nr. 1225/2009 – Articolul 14 – Stabilirea elementelor privind perceperea taxelor antidumping de către statele membre – Somație de suspendare a rambursării taxelor antidumping de către autoritățile vamale naționale – Reluarea procedurii care a precedat regulamentele declarate lipsite de validitate – Articolul 10 – Neretroactivitate – Codul vamal comunitar – Articolul 221 – Prescripție – Articolul 236 – Rambursarea taxelor nedatorate”

În cauza C-256/16,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Finanzgericht Düsseldorf (Tribunalul Fiscal din Düsseldorf, Germania), prin decizia din 20 aprilie 2016, primită de Curte la 9 mai 2016, în procedura

Deichmann SE

împotriva

Hauptzollamt Duisburg,

CURTEA (Camera a treia),

compusă din domnul L. Bay Larsen, președinte de cameră, domnii J. Malenovský (raportor), M. Safjan, D. Šváby și M. Vilaras, judecători,

avocat general: domnul M. Campos Sánchez-Bordona,

grefier: domnul M. Aleksejev, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 11 mai 2017,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Deichmann SE, de D. Ehle și de C. Zimmermann, Rechtsanwälte, de S. De Knop, avocat, precum și de A. Willems, avocat;
- pentru Comisia Europeană, de L. Armati, de K. Blanck-Putz, de L. Grønfeldt, de N. Kuplewatzky și de T. Maxian Rusche, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 20 iulie 2017,

* Limba de procedură: germana.

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește validitatea Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/223 al Comisiei din 17 februarie 2016 de stabilire a unei proceduri pentru evaluarea anumitor cereri de acordare a tratamentului de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață și a tratamentului individual depuse de către producători-exportatori din China și din Vietnam și de punere în aplicare a hotărârii Curții de Justiție în cauzele conexe C-659/13 și C-34/14 (JO 2016, L 41, p. 3, denumit în continuare „regulamentul în litigiu”).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Deichmann SE, pe de o parte, și Hauptzollamt Duisburg (Biroul Vamal Principal din Duisburg, Germania) (denumit în continuare „biroul vamal”), pe de altă parte, în legătură cu o cerere de rambursare a taxelor antidumping achitate cu ocazia importului de încălțăminte cu fețe din piele în Uniunea Europeană.

Cadrul juridic

Reglementarea antidumping

- 3 Situația de fapt din litigiul principal și regulamentul în litigiu au intervenit într-o perioadă în care adoptarea măsurilor antidumping în cadrul Uniunii era reglementată în mod succesiv prin Regulamentul (CE) nr. 384/96 al Consiliului din 22 decembrie 1995 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Europene (JO 1996, L 56, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 12, p. 223, și rectificări în JO 1999, L 94, p. 27, și în JO 2000, L 263, p. 34), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 2117/2005 al Consiliului din 21 decembrie 2005 (JO 2005, L 340, p. 17, Ediție specială, 11/vol. 44, p. 15) (denumit în continuare „Regulamentul nr. 384/96”), iar ulterior prin Regulamentul (CE) nr. 1225/2009 al Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Europene (JO 2009, L 343, p. 51, și rectificări în JO 2010, L 7, p. 22, și în JO 2016, L 44, p. 20), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 37/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 ianuarie 2014 (JO 2014, L 18, p. 1) (denumit în continuare „Regulamentul nr. 1225/2009”).
- 4 Articolul 9 din Regulamentul nr. 384/96, intitulat „Încheierea procedurii fără instituirea de măsuri; impunerea de taxe definitive”, cuprindea între altele un alineat (4), potrivit căruia:

„În cazul în care din constatarea definitivă a faptelor reiese că există dumping și prejudiciu care rezultă din acesta și că interesul Comunității necesită o acțiune în conformitate cu articolul 21, se impune o taxă antidumping definitivă de către Consiliu [...]”

- 5 Articolul 9 din Regulamentul nr. 1225/2009, intitulat de asemenea „Încheierea procedurii fără instituirea de măsuri; impunerea de taxe definitive”, prevedea la alineatul (4):

„În cazul în care din constatarea definitivă a faptelor reiese că există dumping și prejudiciu care rezultă din acesta și că interesul Uniunii necesită o acțiune în conformitate cu articolul 21, Comisia impune o taxă antidumping definitivă [...]”

- 6 Articolul 10 din Regulamentul nr. 384/96 și articolul 10 din Regulamentul nr. 1225/2009, ambele intitulate „Retroactivitatea”, cuprindeau fiecare câte un alineat (1), redactat în termeni identici, potrivit căruia:

„Nu se aplică [...] taxe antidumping definitive decât produselor puse în liberă circulație după data la care a intrat în vigoare decizia luată în conformitate cu [...] articolul 9 alineatul (4), sub rezerva excepțiilor prevăzute de prezentul regulament.”

- 7 Articolul 14 din Regulamentul nr. 1225/2009, intitulat „Dispoziții generale”, prevedea la alineatul (1):

„Taxele antidumping, provizorii sau definitive, se impun prin regulament și [sunt] percepute de statele membre în conformitate cu forma, rata de schimb și celelalte elemente stabilite de regulamentul care le impune. [...]”

- 8 Potrivit articolului 23 din Regulamentul nr. 1225/2009, intitulat „Abrogare”:

„Regulamentul (CE) nr. 384/96 se abrogă.

Cu toate acestea, abrogarea Regulamentului (CE) nr. 384/96 nu aduce atingere valabilității procedurilor declanșate în temeiul aceluși regulament.

[...]”

- 9 Conform articolului 24, intitulat „Intrarea în vigoare”, Regulamentul nr. 1225/2009 a intrat în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării, la 22 decembrie 2009, în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, respectiv la 11 ianuarie 2010. Ulterior, acest regulament a fost abrogat prin Regulamentul (UE) 2016/1036 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping din partea țărilor care nu sunt membre ale Uniunii Europene (JO 2016, L 176, p. 21), care a intrat în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării, la 30 iunie 2016, în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Reglementarea vamală

- 10 Situația de fapt din litigiul principal și regulamentul în litigiu au intervenit într-o perioadă în care dispozițiile aplicabile în materie vamală erau cele prevăzute de Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar (JO 1992, L 302, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 5, p. 58), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 (JO 2013, L 269, p. 1) (denumit în continuare „Codul vamal”). Ulterior, acest cod a fost abrogat.
- 11 Titlul VII din codul menționat, intitulat „Datoria vamală”, cuprindea articolele 189-242 din acesta.
- 12 Capitolul 3 din acest titlu, intitulat „Recuperarea valorii datoriei vamale”, cuprindea între altele articolele 217 și 221 din același cod.
- 13 Articolul 217 din Codul vamal prevedea la alineatul (1):

„Orice valoare a drepturilor de import sau export care rezultă dintr-o datorie vamală, denumită în continuare «valoarea drepturilor», se calculează de autoritățile vamale de îndată ce intră în posesia datelor necesare și este înregistrată de autoritățile respective în evidențele contabile sau pe orice alt suport echivalent (înscrisura în evidența contabilă).”

14 Articolul 221 din acest cod prevedea la alineatele (1) și (3):

„(1) De îndată ce a fost înscrisă în evidența contabilă, valoarea drepturilor se comunică debitorului în conformitate cu normele corespunzătoare.

[...]

(3) Comunicarea [cuanțumului taxelor] către debitor nu [mai] poate fi făcută după expirarea unui termen de trei ani de la data la care a luat naștere datoria vamală. Acest termen se suspendă din momentul introducerii unei acțiuni în conformitate cu articolul 243, pe durata acțiunii.”

15 În cadrul capitolului 5 din titlul VII din codul menționat, intitulat „Rambursarea și remiterea drepturilor”, figura articolul 236 din același cod, care prevedea la alineatul (1):

„Drepturile de import sau de export se rambursează în măsura în care se stabilește că, în momentul în care au fost plătite, valoarea acestor drepturi nu era datorată legal [...]

[...]”

Istoricul cauzei și întrebarea preliminară

Istoricul regulamentului în litigiu

16 La 5 octombrie 2006, Consiliul a adoptat Regulamentul (CE) nr. 1472/2006 de instituire a unui drept antidumping definitiv și de percepere definitivă a dreptului provizoriu instituit asupra importurilor de anumite tipuri de încălțăminte cu fețe din piele originare din Republica Populară Chineză și din Vietnam (JO 2006, L 275, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 50, p. 3, denumit în continuare „regulamentul definitiv”).

17 Articolul 1 alineatul (1) din regulamentul definitiv instituia această taxă antidumping definitivă și enumera diferitele categorii de încălțăminte cu fețe din piele în cazul cărora era aplicabilă. Articolul 1 alineatul (3) din acest regulament stabilea nivelul taxei respective la 16,5 % pentru încălțăminte cu fețe din piele fabricată de societăți cu sediul în China, cu excepția Golden Step, la 9,7 % pentru cea fabricată de aceasta din urmă și la 10 % pentru cea fabricată de societăți cu sediul în Vietnam.

18 Pe de altă parte, articolul 1 alineatul (4) din regulamentul definitiv prevedea că, „[c]u excepția dispozițiilor contrare, se aplică dispozițiile în vigoare în materie de drepturi vamale”.

19 În fine, articolul 3 din acest regulament prevedea că acesta din urmă intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, care a avut loc la 6 octombrie 2006, și se aplică pentru o perioadă de doi ani, respectiv de la 7 octombrie 2006 la 6 octombrie 2008.

20 La 22 decembrie 2009, Consiliul a adoptat Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1294/2009 de instituire a unei taxe antidumping definitive la importurile de anumite tipuri de încălțăminte cu fețe din piele originare din Vietnam și din Republica Populară Chineză, astfel cum a fost extinsă la importurile de anumite tipuri de încălțăminte cu fețe din piele expediate din RAS Macao, indiferent dacă acestea sunt declarate ca originare din RAS Macao sau nu, în urma unei reexaminări în perspectiva expirării măsurilor, în temeiul articolului 11 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 384/96 (JO 2009, L 352, p. 1, denumit în continuare „regulamentul de prelungire”).

- 21 Articolul 1 alineatul (1) din regulamentul de prelungire institua această taxă și enumera diferitele categorii de încălțăminte cu fețe din piele în cazul cărora era aplicabilă. Articolul 1 alineatele (3) și (4) din acest regulament stabilea nivelul taxei respective la 16,5 % pentru încălțăminte cu fețe din piele fabricată de societăți cu sediul în China sau expediate din Macao, la 9,7 % pentru cea fabricată de Golden Step și la 10 % pentru cea fabricată de societăți cu sediul în Vietnam.
- 22 Pe de altă parte, articolul 1 alineatul (5) din regulamentul de prelungire prevedea că, „[î]n absența unor dispoziții contrare, sunt aplicabile dispozițiile în vigoare privind taxele vamale”.
- 23 În sfârșit, articolul 2 din acest regulament prevedea că acesta din urmă intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, care a avut loc la 30 decembrie 2009, și că se aplică pentru o perioadă de 15 luni, respectiv de la 31 decembrie 2009 la 30 martie 2011.
- 24 Prin Hotărârea din 4 februarie 2016, C & J Clark International și Puma (C-659/13 și C-34/14, EU:C:2016:74), Curtea a declarat că regulamentul definitiv și regulamentul de prelungire sunt lipsite de validitate în măsura în care încalcă articolul 2 alineatul (7) litera (b) și articolul 9 alineatul (5) din Regulamentul nr. 384/96.

Regulamentul în litigiu

- 25 Astfel cum rezultă din titlul regulamentului în litigiu și din considerentul (13) al acestuia, acest regulament are drept obiect luarea măsurilor impuse de executarea Hotărârii din 4 februarie 2016, C & J Clark International și Puma (C-659/13 și C-34/14, EU:C:2016:74).
- 26 În această privință, Comisia a arătat în esență, în considerentele (13)-(16), (21) și (24) din regulamentul în litigiu, că intenționează să remedieze ilegalitățile constatate de Curte reluând procedurile aflate la originea regulamentelor definitiv și de prelungire, în stadiul în care au intervenit aceste ilegalități, în scopul de a adopta noi regulamente prin care se reinstituie taxe antidumping la nivelurile adecvate. A precizat de asemenea că aceste taxe antidumping vor produce efecte la data intrării în vigoare a regulamentelor definitiv și de prelungire.
- 27 În plus, Comisia a apreciat, în considerentele (18) și (22) ale regulamentului în litigiu, că se impune să se „oblige autoritățile vamale naționale, care trebuie să decidă cu privire la cererile de rambursare a taxelor antidumping pe baza articolului 236 din [Codul vamal], [...] să aștepte evaluarea Comisiei privind cerer[ile] de acordare a [statutului de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață] și [de tratament individual corespunzătoare] și, dacă este cazul, reinstituirea taxei antidumping la nivelul adecvat, înainte de a trece la rambursare”. Comisia a precizat de asemenea că „[t]emeiul juridic pentru o astfel de obligație îl constituie articolul 14 [alineatul (1) prima teză] din Regulamentul [nr. 1225/2009], care prevede că regulamentul de instituire a taxelor trebuie să precizeze modalitățile detaliate ale colectării taxelor de către statele membre”.
- 28 Pe acest temei, articolul 1 din regulamentul în litigiu prevede:
- „(1) Autoritățile vamale naționale care au primit o cerere de rambursare, depusă în temeiul articolului 236 din Codul vamal [...], a taxelor antidumping instituite prin regulamentul [definitiv] sau prin regulamentul [de prelungire] și colectate de autoritățile vamale naționale, care se bazează pe faptul că un producător-exportator neinclus în eșantion a solicitat acordarea [statutului de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață] sau a [tratamentului individual], transmit Comisiei această cerere, împreună cu eventualele documente justificative.

(2) În termen de opt luni de la data primirii cererii și a eventualelor documente justificative, Comisia verifică dacă producătorul-exportator a depus, cu adevărat, o cerere [de acordare a statutului de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață] și [de tratament individual]. În caz afirmativ, Comisia evaluează cererea respectivă și reinstituie taxa corespunzătoare prin intermediul unui regulament de punere în aplicare al Comisiei, în urma comunicării [către părți] [...]

(3) Autoritățile vamale naționale așteaptă publicarea regulamentului de punere în aplicare relevant al Comisiei de reinstituire a taxelor înainte de a lua o decizie privind cererea de rambursare sau de remitere a taxelor antidumping.”

Litigiul principal și întrebarea preliminară

- 29 Printr-un aviz din 10 mai 2010, comunicat ulterior reclamantei din litigiul principal, biroul vamal a fixat la 11 181,92 euro cuantumul taxelor antidumping care trebuia achitat de aceasta, în temeiul regulamentelor definitiv și de prelungire, ca urmare a punerii în liberă circulație în Uniune a anumitor tipuri de încălțăminte cu fețe din piele originare din China și din Vietnam. Această încălțăminte a fost produsă de o societate chineză și de o societate vietnameză, ambele solicitând, în cadrul procedurilor în urma cărora s-au adoptat regulamentul definitiv și regulamentul de prelungire, să beneficieze de statutul de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață sau, în subsidiar, de un tratament individual. Totuși, Comisia nu s-a pronunțat cu privire la aceste cereri, din moment ce societățile care le-au prezentat nu fuseseră reținute în eșantionul de producători-exportatori constituit în scopul anchetei care a condus la adoptarea regulamentelor menționate.
- 30 La 12 iunie 2012, reclamanta din litigiul principal a solicitat biroului vamal să îi ramburseze, în temeiul articolului 236 din Codul vamal, taxele antidumping colectate de acesta pe baza regulamentului definitiv și a celui de prelungire, arătând că trebuie să se considere că aceste taxe nu au fost datorate în mod legal la momentul plății lor, ținând seama de lipsa de validitate a regulamentelor menționate. Această cerere a făcut obiectul unei decizii de respingere, adoptată la 15 noiembrie 2013. Ulterior, reclamanta din litigiul principal a introdus o reclamație împotriva acestei decizii, care a fost de asemenea respinsă de biroul vamal menționat, iar ulterior o acțiune la instanța de trimitere.
- 31 În această privință, Finanzgericht Düsseldorf (Tribunalul Fiscal din Düsseldorf, Germania) arată, în primul rând, că reclamanta din litigiul principal poate, ținând seama de situația în care se află, să se prevaleze în mod întemeiat de lipsa parțială de validitate a regulamentelor definitiv și de prelungire constatată de Curte în Hotărârea din 4 februarie 2016, C & J Clark International și Puma (C-659/13 și C-34/14, EU:C:2016:74), și că, prin urmare, ar trebui să se admită cererea sa, obligându-se biroul vamal să îi ramburseze taxele antidumping pe care le-a achitat, în aplicarea articolului 236 din Codul vamal.
- 32 În al doilea rând, instanța de trimitere arată că regulamentul în litigiu, care a fost adoptat ulterior introducerii cererii menționate, se opune în prezent pronunțării unei astfel de somații, ținând seama de aplicabilitatea sa directă. Adaugă totuși că are îndoieli în legătură cu validitatea acestui regulament pentru mai multe motive.
- 33 În primul rând, această instanță ridică problema dacă regulamentul în litigiu ar fi trebuit să fie întemeiat nu pe Regulamentul nr. 1225/2009, ci pe Regulamentul nr. 384/96 și dacă, pe cale de consecință, competența de a institui taxe antidumping ar fi trebuit încredințată nu Comisiei, ci Consiliului, căruia i-a fost conferită această competență prin articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul nr. 384/96.

- 34 În al doilea rând și presupunând că, în regulamentul în litigiu, Comisia ar fi aplicat în mod întemeiat Regulamentul nr. 1225/2009, instanța menționată urmărește să afle dacă Comisia era abilitată să adopte somațiile prevăzute la articolul 1 din regulamentul în litigiu, ținând seama de modul de redactare a articolului 14 alineatul (1) prima teză din Regulamentul nr. 1225/2009, pe de o parte, și a articolului 236 alineatul (1) din Codul vamal, pe de altă parte.
- 35 În al treilea rând, instanța menționată ridică problema dacă regulamentul în litigiu a putut relua în mod valabil procedura aflată la originea regulamentelor definitiv și de prelungire în scopul de a reinstitui taxele antidumping impuse prin aceste din urmă regulamente, ținând seama, pe de o parte, de regulile privind neretroactivitatea prevăzute la articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 384/96, iar ulterior la articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1225/2009 și, pe de altă parte, de norma privind prescripția enunțată la articolul 221 alineatul (3) din Codul vamal.
- 36 În al patrulea rând, aceasta solicită să se stabilească în esență dacă somațiile prevăzute de regulamentul în litigiu pot fi considerate excesive întrucât obligă autoritățile vamale naționale să transmită Comisiei cererile de rambursare cu care au fost sesizate în temeiul articolului 236 din Codul vamal.
- 37 În aceste condiții, Finanzgericht Düsseldorf (Tribunalul Fiscal din Düsseldorf) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Regulamentul [în litigiu] este valid?”

Cu privire la admisibilitate

- 38 Comisia arată că cererea de decizie preliminară trebuie respinsă ca inadmisibilă pentru motivul că, deși reclamanta din litigiul principal avea, cu certitudine absolută, calitatea procesuală necesară pentru a solicita instanței Uniunii anularea regulamentului în litigiu, ea nu a făcut acest lucru în termenul prevăzut la articolul 263 al șaselea paragraf TFUE, astfel încât nu poate fi autorizată să eludeze acest termen invocând în prezent lipsa de validitate a acestui regulament în fața instanței de trimitere.
- 39 În această privință, rezultă dintr-o jurisprudență constantă că, în cazul în care o persoană care, cu certitudine absolută, ar fi avut calitatea procesuală necesară pentru a solicita anularea unui act al instanței Uniunii nu a făcut acest lucru în termenul prevăzut la articolul 263 al șaselea paragraf TFUE, trebuie să se considere că această persoană nu are dreptul de a invoca lipsa de validitate a unui astfel de act în cadrul unei acțiuni formulate în fața unei instanțe naționale și îndreptate împotriva unei măsuri naționale adoptate în temeiul actului menționat (Hotărârea din 9 martie 1994, TWD Textilwerke Deggendorf, C-188/92, EU:C:1994:90, punctul 23, precum și Hotărârea din 4 februarie 2016, C & J Clark International și Puma, C-659/13 și C-34/14, EU:C:2016:74 punctul 56).
- 40 Pe cale de consecință, dacă, într-o situație precum cea menționată la punctul anterior din prezenta hotărâre, instanța națională vizată sesizează Curtea cu o cerere de decizie preliminară în aprecierea validității cu privire la acest aspect, această cerere trebuie respinsă ca inadmisibilă.
- 41 Totuși, în speță, nu este necesar să se determine dacă reclamanta din litigiul principal ar fi avut, cu certitudine absolută, calitatea necesară pentru a solicita instanței Uniunii anularea regulamentului în litigiu, din moment ce aceasta nu se află în situația vizată de jurisprudența citată la punctul 39 din prezenta hotărâre. Astfel, acest regulament a fost adoptat ulterior introducerii acțiunii formulate în fața instanței de trimitere, în cadrul căreia el a fost invocat împotriva reclamantei din litigiul principal, potrivit acesteia. Așadar, aceasta din urmă urmărește să se apere, iar nu să eludeze termenul în care ar fi putut să atace regulamentul menționat la Tribunalul Uniunii Europene.
- 42 În consecință, cererea de decizie preliminară este admisibilă.

Cu privire la întrebarea preliminară

- 43 Deși modul de redactare a întrebării adresate nu menționează cauzele lipsei de validitate vizate de instanța de trimitere, trebuie să se considere, ținând seama de afirmațiile care figurează în decizia de trimitere, că prin intermediul acestei întrebări instanța menționată solicită în esență să se stabilească dacă regulamentul în litigiu este lipsit de validitate pentru mai multe motive, întemeiate pe faptul că el pune în aplicare Regulamentul nr. 1225/2009, iar nu Regulamentul nr. 384/96, pe împrejurarea că are drept temei juridic articolul 14 alineatul (1) prima teză din primul dintre aceste două regulamente, pe respectarea regulilor aplicabile în materie de neretroactivitate și de prescripție, precum și pe caracterul eventual excesiv al somațiilor pe care le prevede.
- 44 Se impune să se examineze succesiv aceste diferite motive ale lipsei de validitate.
- 45 În primul rând, instanța de trimitere ridică problema dacă, ținând seama de modul de redactare a articolului 23 al doilea paragraf din Regulamentul nr. 1225/2009 și de datele la care au fost declanșate procedurile în urma cărora au fost adoptate regulamentul definitiv și, respectiv, regulamentul de prelungire, regulamentul în litigiu nu ar fi trebuit să se întemeieze pe Regulamentul nr. 1225/2009, ci pe Regulamentul nr. 384/96. În plus, aceasta subliniază că, dacă aceasta ar fi situația, regulamentul în litigiu ar fi de asemenea lipsit de validitate, pe cale de consecință, pentru motivul că încredințează în mod eronat Comisiei, iar nu Consiliului, competența de a impune taxe antidumping, cu toate că articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul nr. 384/96 conferă această competență celei de a doua dintre aceste instituții.
- 46 În această privință, trebuie arătat că raporturile dintre Regulamentul nr. 384/96 și Regulamentul nr. 1225/2009 sunt reglementate prin articolul 23 din acesta din urmă.
- 47 Acest articol este intitulat „Abrogare”. Primul paragraf al acestuia prevede că „Regulamentul [nr. 384/96] se abrogă”. La rândul său, al doilea paragraf al acestuia specifică efectele acestei abrogări asupra procedurilor declanșate în temeiul acestui regulament.
- 48 Trebuie să se constate că există o discordanță între versiunile lingvistice ale acestui al doilea paragraf. Astfel, unele dintre ele și în special versiunea în limba germană precizează că Regulamentul nr. 384/96 continuă să fie aplicabil în cazul procedurilor care au fost declanșate în temeiul acestui regulament, pe când toate celelalte se limitează să prevadă că abrogarea acestui regulament nu aduce atingere valabilității acestor proceduri.
- 49 Or, rezultă dintr-o jurisprudență constantă că necesitatea unei interpretări uniforme a dreptului Uniunii exclude ca, în caz de dubii, textul unei dispoziții din acest drept să fie privit în mod izolat, impunând, dimpotrivă, să fie interpretat atât în funcție de voința reală a autorului său, cât și în funcție de scopul urmărit de acesta, în special în lumina tuturor versiunilor sale lingvistice (Hotărârea din 4 februarie 2016, C & J Clark International și Puma, C-659/13 și C-34/14, EU:C:2016:74, punctul 122, și Hotărârea din 25 ianuarie 2017, Vilkas, C-640/15, EU:C:2017:39, punctul 47).
- 50 În speță, reiese din considerentul (1) al Regulamentului nr. 1225/2009 că acesta urmărește în esență să procedeze la codificarea Regulamentului nr. 384/96, fără a-l modifica în esența sa.
- 51 În plus, reiese din titlul și din modul de redactare a articolului 23 din Regulamentul nr. 1225/2009 că, prin adoptarea acestui articol, legiuitorul Uniunii a intenționat să abroge Regulamentul nr. 384/96, garantând în același timp în mod explicit că procedurile declanșate în temeiul acestui regulament rămân valabile, în scopul de a permite instituțiilor competente să continue aceste proceduri. În schimb, legiuitorul Uniunii nu a prevăzut, în majoritatea versiunilor lingvistice ale Regulamentului nr. 1225/2009, că dispozițiile din Regulamentul nr. 384/96 vor continua să se aplice în cazul procedurilor menționate.

- 52 În sfârșit, rezultă din jurisprudență că actele Uniunii trebuie, în principiu, să fie adoptate în conformitate cu normele de procedură în vigoare la data adoptării lor (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 iunie 2016, Comisia/McBride și alții, C-361/14 P, EU:C:2016:434, punctul 40). În consecință, tocmai ca urmare a abrogării Regulamentului nr. 384/96 și având în vedere finalitatea Regulamentului nr. 1225/2009, procedurile declanșate pe baza primului dintre aceste regulamente nu mai puteau fi continuate ulterior abrogării acestuia decât pe baza celui de al doilea dintre ele.
- 53 În speță, regulamentul în litigiu a fost adoptat la 17 februarie 2016, respectiv la o dată ulterioară abrogării Regulamentului nr. 384/96 prin Regulamentul nr. 1225/2009, abrogare care a intervenit la 11 ianuarie 2010.
- 54 În consecință, Comisia a întemeiat în mod justificat regulamentul în litigiu pe Regulamentul nr. 1225/2009.
- 55 Pe de altă parte, trebuie să se arate că regulamentul în litigiu atribuie în mod întemeiat Comisiei competența de a impune taxe antidumping, în loc de a o conferi Consiliului, această competență fiind, astfel, încredințată primei dintre aceste instituții prin articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul nr. 1225/2009, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 37/2014.
- 56 În al doilea rând, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă articolul 14 alineatul (1) prima teză din Regulamentul nr. 1225/2009 constituie un temei juridic care să permită adoptarea somațiilor prevăzute la articolul 1 din regulamentul în litigiu. Cu privire la acest aspect, ea arată că este imposibil să se deducă din acest articol 14 alineatul (1) prima teză că el abilitază Comisia, pe de o parte, să adopte măsuri pregătitoare pentru reinstituirea unor taxe antidumping și, pe de altă parte, să adopte somații care pot fi contrare articolului 236 alineatul (1) din Codul vamal, în măsura în care acestea împiedică autoritățile vamale naționale să ramburseze taxele antidumping colectate în aplicarea regulamentulului definitiv și a regulamentulului de prelungire.
- 57 În ceea ce privește primul aspect al întrebării adresate de instanța de trimitere, trebuie arătat că, potrivit articolului 14 alineatul (1) prima teză din Regulamentul nr. 1225/2009, taxele antidumping se impun prin regulament și sunt colectate de statele membre în conformitate cu forma, rata de schimb și celelalte elemente stabilite de regulamentul care le impune.
- 58 Reiese din modul de redactare a acestei dispoziții că legiuitorul Uniunii nu a intenționat să determine în mod limitativ elementele legate de colectarea taxelor antidumping care pot fi stabilite de Comisie.
- 59 Or, somațiile prevăzute la articolul 1 din regulamentul în litigiu urmăresc să mențină colectarea taxelor antidumping impuse prin regulamentul definitiv și prin regulamentul de prelungire, obligând autoritățile vamale naționale să aștepte ca Comisia să fi determinat nivelurile la care aceste taxe ar fi trebuit stabilite, în executarea Hotărârii din 4 februarie 2016, C & J Clark International și Puma (C-659/13 și C-34/14, EU:C:2016:74), înainte de a se pronunța cu privire la cererile de rambursare prezentate de operatorii care au achitat taxele respective.
- 60 În consecință, întrucât somațiile menționate privesc colectarea taxelor antidumping vizate de statele membre, articolul 14 alineatul (1) prima teză din Regulamentul nr. 1225/2009 abilita Comisia să procedeze la adoptarea acestora.
- 61 În ceea ce privește al doilea aspect menționat la punctul 56 din prezenta hotărâre, trebuie amintit că regulamentul în litigiu are drept obiect adoptarea măsurilor necesare pentru executarea Hotărârii din 4 februarie 2016, C & J Clark International și Puma (C-659/13 și C-34/14, EU:C:2016:74), prin care Curtea a declarat că regulamentul definitiv și regulamentul de prelungire sunt lipsite de validitate, în termenii menționați la punctul 24 din prezenta hotărâre.

- 62 Desigur, rezultă dintr-o jurisprudență constantă că, atunci când Curtea declară lipsit de validitate un regulament care impune o taxă antidumping, precum regulamentul definitiv și regulamentul de prelungire, aceste taxe trebuie considerate ca nefiind datorate legal în sensul articolului 236 din Codul vamal și ca trebuind, în principiu, să fie rambursate de către autoritățile vamale naționale, în condițiile prevăzute în acest scop (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 septembrie 2007, *Ikea Wholesale*, C-351/04, EU:C:2007:547, punctele 66-69, și Hotărârea din 18 ianuarie 2017, *Wortmann*, C-365/15, EU:C:2017:19, punctul 34).
- 63 Totuși, conținutul precis al unei hotărâri a Curții prin care se declară lipsa de validitate și, prin urmare, al obligațiilor care decurg din aceasta trebuie determinat în fiecare caz concret ținând seama nu numai de dispozitivul acestei hotărâri, ci și de motivele care constituie susținerea sa necesară (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 ianuarie 2016, *CM Eurologistik și GLS*, C-283/14 și C-284/14, EU:C:2016:57, punctul 49, precum și jurisprudența citată).
- 64 În aceste condiții, este necesar să se determine, în speță, conținutul precis al declarației privind lipsa validității care figurează în dispozitivul Hotărârii din 4 februarie 2016, *C & J Clark International și Puma* (C-659/13 și C-34/14, EU:C:2016:74), din perspectiva motivelor acestei hotărâri care constituie susținerea sa necesară.
- 65 Rezultă, mai întâi, din cuprinsul punctelor 79, 112, 135 și 177 din hotărârea menționată că lipsa de validitate a regulamentul definitiv și a regulamentul de prelungire pronunțată de Curte este consecința a două nelegalități distincte, dar legate între ele. Pe de o parte, Consiliul și Comisia au adoptat aceste regulamente fără a examina în prealabil cererile de obținere a statutului de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață prezentate de unii dintre producătorii-exportatori vizați prin ancheta aflată la originea regulamentelor menționate, cu încălcarea articolului 2 alineatul (7) litera (b) din Regulamentul nr. 384/96. Pe de altă parte, Consiliul și Comisia au omis, cu încălcarea articolului 9 alineatul (5) din Regulamentul nr. 384/96, să examineze cererile de acordare a tratamentului individual care proveneau de la aceiași producători-exportatori.
- 66 În continuare, reiese din cuprinsul punctelor 39, 108, 120 și 131 din hotărârea menționată că ansamblul acestor cereri avea drept obiect să permită producătorilor-exportatori care le-au prezentat să beneficieze de un tratament individualizat în cadrul diferitor operațiuni pregătitoare pentru instituirea taxelor antidumping care ar fi putut determina Consiliul și Comisia să stabilească, în beneficiul producătorilor-exportatori menționați, niveluri de taxe antidumping inferioare celor care au fost prevăzute prin regulamentul definitiv și prin regulamentul de prelungire.
- 67 În sfârșit, rezultă din cuprinsul punctelor 174 și 177 din Hotărârea din 4 februarie 2016, *C & J Clark International și Puma* (C-659/13 și C-34/14, EU:C:2016:74), că examinarea realizată de Curte în această hotărâre nu a evidențiat niciun alt element de natură să afecteze validitatea regulamentul definitiv și a regulamentul de prelungire.
- 68 Ținând seama de aceste motive, este necesar să se considere că, în scopul de a se conforma obligației de a executa Hotărârea din 4 februarie 2016, *C & J Clark International și Puma* (C-659/13 și C-34/14, EU:C:2016:74), Comisia putea considera în mod valabil că îi revenea obligația de a efectua o examinare a cererilor prezentate de producătorii-exportatori vizați, pentru a determina dacă taxele antidumping care le erau aplicabile, în temeiul regulamentul definitiv și al regulamentul de prelungire, ar fi trebuit stabilite la niveluri inferioare celor prevăzute de aceste două regulamente.
- 69 Astfel, numai cel mult o parte din taxele antidumping colectate în aplicarea regulamentelor menționate și care corespunde diferenței eventuale dintre nivelurile la care acestea din urmă au stabilit aceste taxe antidumping, pe de o parte, și nivelurile la care ele ar fi trebuit să fie stabilite dacă nelegalitățile constatate de Curte în Hotărârea din 4 februarie 2016, *C & J Clark International și Puma* (C-659/13 și C-34/14, EU:C:2016:74), nu ar fi fost săvârșite, pe de altă parte, a fost impusă în mod nejustificat și, pe acest temei, trebuia rambursată persoanelor interesate. În acest context, articolul 236 din Codul

vamal nu poate fi interpretat ca interzicând Comisiei să ordone să se statueze cu privire la cererile de rambursare a taxelor antidumping menționate la finalul unei proceduri care are drept scop tocmai să îi permită să calculeze o astfel de diferență.

- 70 În aceste condiții, ținând seama de jurisprudența citată la punctele 62 și 63 din prezenta hotărâre, nu se impunea rambursarea imediată și integrală a taxelor antidumping vizate.
- 71 Pe cale de consecință, întrucât somațiile prevăzute la articolul 1 din regulamentul în litigiu nu sunt contrare articolului 236 alineatul (1) din Codul vamal, Comisia era într-adevăr abilitată să le adopte pe baza articolului 14 alineatul (1) prima teză din Regulamentul nr. 1225/2009.
- 72 În al treilea rând, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă regulamentul în litigiu a reluat în mod valabil procedura în urma căreia au fost adoptate regulamentul definitiv și regulamentul de prelungire, în scopul de a reinstitui taxele antidumping impuse prin acestea din urmă în perioada lor de aplicare inițială. Astfel, ea ridică problema dacă, ținând seama de faptul că aceste taxe antidumping au expirat la data adoptării regulamentulului în litigiu, o astfel de reluare nu este contrară, pe de o parte, normelor privind neretroactivitatea prevăzute la articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 384/96, iar ulterior la articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1225/2009 și, pe de altă parte, normei privind prescripția enunțate la articolul 221 alineatul (3) din Codul vamal.
- 73 În această privință, în ceea ce privește, mai întâi, posibilitatea de a relua procedura în urma căreia au fost adoptate regulamentul definitiv și regulamentul de prelungire în scopul de a reinstitui taxele antidumping impuse prin acestea din urmă în perioada lor de aplicare inițială, trebuie arătat că, atunci când o hotărâre a Curții anulează un regulament prin care se instituie taxe antidumping sau declară un asemenea regulament lipsit de validitate, instituția care trebuie să adopte măsurile pe care le presupune executarea acestei hotărâri are posibilitatea de a relua procedura aflată la originea regulamentulului menționat, chiar dacă această posibilitate nu este prevăzută expres de reglementarea aplicabilă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 ianuarie 2016, CM Eurologistik și GLS, C-283/14 și C-284/14, EU:C:2016:57, punctele 51 și 52).
- 74 În plus, decurge dintr-o jurisprudență constantă că, în afară de cazul în care neregularitatea constatată a afectat de nelegalitate ansamblul procedurii, instituția vizată are posibilitatea, în vederea adoptării unui act prin care se urmărește înlocuirea actului anulat sau declarat lipsit de validitate, de a nu relua această procedură decât în stadiul în care a fost săvârșită o astfel de nelegalitate (Hotărârea din 28 ianuarie 2016, CM Eurologistik și GLS, C-283/14 și C-284/14, EU:C:2016:57, punctul 51).
- 75 Rezultă că regulamentul în litigiu a reluat în mod valabil procedura în urma căreia au fost adoptate regulamentul definitiv și regulamentul de prelungire.
- 76 În ceea ce privește, în continuare, aspectul dacă o astfel de reluare a procedurii este autorizată în cazul în care taxele antidumping în cauză au expirat, ținând seama de normele aplicabile în materie de neretroactivitate, decurge din jurisprudența Curții că, în cazul în care o instituție a Uniunii folosește posibilitatea de reluare a procedurii menționate la punctele 73 și 74 din prezenta hotărâre, aceasta trebuie, în conformitate cu principiile care guvernează aplicarea legii în timp, să respecte dispozițiile în vigoare la data faptelor vizate prin regulamentul care a fost anulat sau declarat lipsit de validitate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 iunie 2016, Comisia/McBride și alții, C-361/14 P, EU:C:2016:434, punctul 40).
- 77 Astfel, conform articolului 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 384/96, reluarea procedurii efectuată în speță prin regulamentul în litigiu nu poate avea drept consecință ca regulamentul care va fi adoptat în urma acesteia pentru înlocuirea regulamentulului definitiv și a regulamentulului de prelungire să reinstituie taxe antidumping care să fie aplicate produselor puse în liberă circulație anterior datei la care aceste regulamente au intrat în vigoare.

- 78 În schimb, modul de redactare a articolului 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 384/96 nu exclude să se procedeze la o astfel de reluare a procedurii în cazurile în care taxele antidumping vizate au expirat de la această dată, cu condiția ca aceste taxe să fie reinstituite în perioada lor de aplicare inițială și, prin urmare, în speță, cu privire la produse puse în liberă circulație după intrarea în vigoare a regulamentului definitiv și a regulamentului de prelungire.
- 79 În consecință, reluarea procedurii efectuată în speță nu poate fi considerată contrară normei privind neretroactivitatea prevăzute la articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 384/96 pentru motivul că taxele antidumping instituite prin regulamentul definitiv și prin regulamentul de prelungire au expirat la data adoptării regulamentului în litigiu.
- 80 În ceea ce privește, în cele din urmă, norma prevăzută la articolul 221 alineatul (3) din Codul vamal, trebuie amintit că ea are drept efect, desigur, nu numai faptul că nu permite comunicarea cuantumului taxelor vamale către debitor ulterior expirării unui termen de trei ani de la data nașterii datoriei sale vamale, ci și faptul că determină prescripția acestei datorii vamale înseși la expirarea termenului menționat (a se vedea în acest sens Hotărârea din 23 februarie 2006, Molenbergnatie, C-201/04, EU:C:2006:136, punctele 39 și 41).
- 81 Cu toate acestea și astfel cum Curtea a arătat deja, această normă nu se aplică, potrivit chiar modului de redactare a articolului 221 alineatul (3) din Codul vamal, decât în cazul comunicării cuantumului taxelor vamale către debitor, iar punerea sa în aplicare revine, pe acest temei, numai autorităților vamale naționale, competente să efectueze o astfel de comunicare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 martie 2003, Țările de Jos/Comisia, C-156/00, EU:C:2003:149, punctele 63 și 64).
- 82 În plus, reiese din articolul 221 alineatul (1) din Codul vamal că această comunicare a cuantumului taxelor vamale către debitor nu poate interveni decât ulterior înscrierii în evidența contabilă a unui astfel de quantum, care este ea însăși definită la articolul 217 alineatul (1) din Codul vamal ca fiind operațiunea care constă în calcularea de către autoritatea vamală competentă a cuantumului menționat de îndată ce intră în posesia datelor necesare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 23 februarie 2006, Molenbergnatie, C-201/04, EU:C:2006:136, punctul 46, precum și Hotărârea din 16 iulie 2009, Snauwaert și alții, C-124/08 și C-125/08, EU:C:2009:469, punctele 21 și 23).
- 83 În consecință, norma privind prescripția prevăzută la articolul 221 alineatul (3) din Codul vamal nu se poate opune nici adoptării de către Comisie a unui regulament de instituire sau de reinstituire a unei taxe antidumping, nici, *a fortiori*, ca această instituție să deschidă sau să reia procedura prealabilă unei astfel de adoptări, fiecare dintre aceste operațiuni intervenind în mod necesar anterior celor care constau în calcularea de către autoritățile vamale naționale competente a cuantumului taxelor care trebuie colectate în aplicarea regulamentului în cauză, iar ulterior în comunicarea acestui quantum către debitor.
- 84 Astfel, în speță, numai odată ce Comisia va fi încheiat procedura reluată prin regulamentul în litigiu, reinstituind, la nivelurile adecvate, taxele antidumping instituite prin regulamentul definitiv și prin regulamentul de prelungire, autoritățile vamale naționale vor putea determina taxele corespunzătoare și le vor putea comunica debitorilor. Atunci, acestor autorități le va reveni, sub controlul instanțelor naționale competente, obligația de a se asigura, de la caz la caz, de respectarea articolului 221 alineatul (3) din Codul vamal, verificând că o astfel de comunicare mai poate fi efectuată ținând seama de termenul de trei ani prevăzut în prima teză a acestei dispoziții și de suspendarea eventuală a acestui termen în conformitate cu a doua teză a dispoziției menționate.
- 85 În consecință, reluarea menționată a procedurii nu este contrară normei privind prescripția, enunțată la articolul 221 alineatul (3) din Codul vamal.

- 86 În al patrulea și ultimul rând, instanța de trimitere ridică problema caracterului eventual excesiv al somațiilor prevăzute de regulamentul în litigiu, subliniind că măsuri de o amploare mai redusă ar fi putut fi suficiente pentru executarea Hotărârii din 4 februarie 2016, C & J Clark International și Puma (C-659/13 și C-34/14, EU:C:2016:74).
- 87 În această privință, rezultă din jurisprudență că, deși constatarea lipsei de validitate a unui act al Uniunii are drept consecință juridică obligarea instituției care a adoptat acest act să adopte măsurile necesare pentru a remedia nelegalitatea constatată, obligația prevăzută la articolul 266 TFUE în ceea ce privește hotărârile de anulare aplicându-se prin analogie, această instituție dispune totuși de o largă putere de apreciere în alegerea acestor măsuri, înțelegându-se că acestea trebuie să fie compatibile cu dispozitivul în cauză, precum și cu motivele care constituie susținerea sa necesară (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 ianuarie 2016, CM Eurologistik și GLS, C-283/14 și C-284/14, EU:C:2016:57, punctele 48 și 76, precum și jurisprudența citată).
- 88 Ținând seama de existența acestei largi puteri de apreciere, numai caracterul vădit inadecvat al măsurilor menționate în raport cu obiectivul urmărit le poate afecta legalitatea (a se vedea prin analogie Hotărârea din 8 februarie 2000, Emesa Sugar, C-17/98, EU:C:2000:70, punctul 53, precum și Hotărârea din 6 septembrie 2017, Slovacia și Ungaria/Consiliul, C-643/15 și C-647/15, EU:C:2017:631, punctul 207).
- 89 Or, în speță, trebuie arătat, în primul rând, că decurge din considerațiile care precedă că analiza somațiilor prevăzute la articolul 1 din regulamentul în litigiu nu a evidențiat că acestea ar fi incompatibile cu dispozitivul și cu motivele Hotărârii din 4 februarie 2016, C & J Clark International și Puma (C-659/13 și C-34/14, EU:C:2016:74).
- 90 În al doilea rând, nu reiese că Comisia ar fi săvârșit o eroare vădită de apreciere atunci când a optat pentru aceste măsuri. Astfel, obligația care revine autorităților vamale naționale de a transmite Comisiei cererile de rambursare care le-au fost prezentate în temeiul articolului 236 din Codul vamal este de natură să garanteze că această instituție are la dispoziție toate elementele relevante pentru a remedia nelegalitățile constatate de Curte în Hotărârea din 4 februarie 2016, C & J Clark International și Puma (C-659/13 și C-34/14, EU:C:2016:74), fără a implica totuși o sarcină administrativă suplimentară pentru operatorii vizați și fără a întârzia în mod nejustificat soluționarea cererilor în cauză. În plus, trebuie arătat, pe de o parte, că aceasta din urmă este încadrată de limita temporală instituită la articolul 1 alineatul (2) din regulamentul în litigiu și, pe de altă parte, că o eventuală întârziere poate fi compensată prin plata de dobânzi (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 ianuarie 2017, Wortmann, C-365/15, EU:C:2017:19, punctul 37).
- 91 Ținând seama de ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată că examinarea acesteia nu a evidențiat niciun element de natură să afecteze validitatea regulamentului în litigiu.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 92 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară:

Examinarea întrebării adresate nu a evidențiat niciun element de natură să afecteze validitatea Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/223 al Comisiei din 17 februarie 2016 de stabilire a unei proceduri pentru evaluarea anumitor cereri de acordare a tratamentului de

societate care funcționează în condițiile unei economii de piață și a tratamentului individual depuse de către producători-exportatori din China și din Vietnam și de punere în aplicare a Hotărârii Curții de Justiție pronunțate în cauzele conexe C-659/13 și C-34/14.

Semnături